

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Učební styl žáka a jeho role v procesu osvojování slovní zásoby v cizím jazyce u žáků mladšího školního věku

Autorka práce: Kateřina Smolíková

Jako jedno ze základních doporučení pro práci učitele bývá v literatuře i odborných zprávách z poradenských zařízení zmiňováno respektování individuálního učebního stylu žáka. Nejčastěji se pak v tomto ohledu mluví o stylu učení dle dominujícího smyslu preferovaného při přijímání a zpracování informací. Ač se jedná o jedno z obecně přijímaných doporučení, je překvapivé, jak málo o efektivitě takto postavené výuky víme. Jsem proto velmi ráda, že se autorka na dané téma zaměřila a že se rozhodla prozkoumat nejen otázku diagnostiky učebních stylů, ale také prostřednictvím experimentu ověřit možný přínos individuálně nastavené formy výuky vycházející z teorie učebních stylů.

Práce je tradičně dělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části autorka nejprve popisuje základní termíny a podrobněji představuje problematiku stylů učení. Zaměřuje se přitom na dělení, diagnostiku i vymezení stylů učení v rámci souvisejících pojmů. Text je logicky uspořádán, autorka postupuje od obecnějších informací ke konkrétnějším, pozornost je soustředěna na možnosti aplikace učebních stylů v práci učitele. Za velmi podnětnou považuji třetí kapitolu, ve které autorka vychází z přehledové studie Pashler a kol. (2008) a která kriticky hodnotí výzkumně podložený přínos výuky respektující učební styl žáka. Text obsahuje méně známé a často opomíjené poznatky.

V úzké návaznosti na teoretickou část práce autorka představuje cíle práce. Ty jsou s ohledem na budoucí profesi autorky diplomové práce zaměřené na žáky mladšího školního věku a jsou věnovány praktickým aspektům osvojování slovní zásoby v cizím jazyce, konkrétně pak otázce: Budou si žáci pamatovat více slov, pokud jim slovní zásobu předložíme ve variantě odpovídající jejich učebnímu stylu? Aby mohla na danou otázku odpovědět, zmapovala pomocí klasifikace VARK nejprve styly učení žáků a žáky rozdělila do výzkumných skupin. Zvolila při tom dělení na dvě smyslové oblasti: vizuální (verbálně-vizuální) a aurální (kinesteticko-aurální), a skupinu bez převažujících preferencí. Následně pro žáky připravila úlohy předkládající slovní zásobu vizuálně-verbální (V+R) a kinesteticko-aurální formou (A+K). Výkony v těchto úlohách pak porovnávala mezi výzkumnými skupinami i v rámci každé z nich. Oceňuji, že při hodnocení úrovně zapamatování slov nevycházela pouze z jednoho testování, ale testování opakovala ještě s odstupem 10 dní.

Jak metodologie práce, tak data a jejich analýza je přehledně popsána, postupy i interpretace zdůvodněny. Design studie považuji za zdařilý – odpovídá záměru i rozsahu práce. Nechybí statistické zpracování dat, ve kterém autorka použila základního neparametrického testu rovnosti středních hodnot a které je pro účely této práce více než dostatečné. Výsledky autorka neopomíná diskutovat s literaturou a kloní se k názoru, že výuka respektující učební styl žáka (stanovená na základě jeho preferencí) není tolik efektivní jako multisenzorický přístup. Zjištění autorka příliš nezobecňuje, je si vědoma limitů své studie, na které upozorňuje v závěru diskuze.

I přes dané limity a omezení výzkumného šetření se podle mého názoru podařilo získat řadu cenných informací. Více slovíček si bez ohledu na preferovaný učební styl zapamatovali žáci při vizuálně verbální verzi úlohy. To je informace důležitá především z pohledu často kladené otázky mnohých učitelů a rodičů – zda není zbytečnou zátěží předkládat žákům mladšího školního věku také ortografické podoby slov. (Ani v tomto ohledu však nemůžeme příliš zobecňovat, podnětová slova pochází z finštiny – jazyka s transparentní ortografií, výsledky se s užitím jiných jazyků mohou lišit.)

Zajímavá je ale také informace o podobných výsledcích skupin s preferencí A+K a V+R učebního stylu, oproti skupině bez smyslových preferencí.

Po formální i jazykové stránce je práce kvalitně zpracována. Autorka použila pro zpracování diplomové práce dostatečné množství relevantních zdrojů. Ocenit lze, že nechybí ani zahraniční zdroje.

Po celou dobu přistupovala studentka k práci zodpovědně a s velkým zaujetím. Pečlivě prostudovala doporučenou literaturu a velkou pozornost věnovala přípravě pracovních listů. Sestavila hned několik pracovních verzí, které postupně upravila tak, aby se kromě formy představení slov v cizím jazyce lišily co nejméně. Nelehké bylo také vyhledání spolupracující instituce v době distanční výuky. Při zpracování dat i psaní práce pravidelně konzultovala a aktivně reagovala na doporučení a připomínky.

Celkově práci považuji za velmi zdařilou. Práce splňuje nároky kladené na závěrečné práce, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Praze 3.9.2021

PhDr. Klára Špačková, Ph.D.